

OTSUS

24.05.2019 nr 5-5/2019-022

Koondumisele nr 10/2019 AQ Group AB / LTI Holding Oy loa andmine

1. Koondumine

03.05.2019 esitas Rootsis registreeritud äriühingu AQ Group AB (registrikood 556281-8830) esindaja Konkurentsiametile koondumise teate, mille kohaselt sõlmisid AQ Group AB ja Soomes registreeritud äriühingu LTI Holding Oy (registrikood 2368936-5) aktsionärid 29.04.2019 aktsiate müügilepingu. Lepingu kohaselt on pooled kokku leppinud, et 97,70% LTI Holding Oy aktsiatest müüakse AQ Group AB-le.

Tehingu tulemusena kuulub LTI Holding Oy teate esitanud ettevõtja AQ Group AB valitseva mõju alla konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 2 lg 4 tähenduses ning antud juhul on tegemist koondumisega KonkS § 19 lg 1 p 2 sätestatud viisil.

Konkurentsiamet avaldas 03.05.2019 ülalnimetatud koondumise teate saamise kohta teate väljaandes Ametlikud Teadaanded. Asjast huvitatud isikud nimetatud koondumise kohta arvamusi ja vastuväiteid ei esitanud.

2. Koondumise osalised

KonkS § 20 punkti 2 järgi on koondumise osaliseks füüsiline isik või ettevõtja, kes omandab valitseva mõju ühe ettevõtja või tema osa või mitme ettevõtja või nende osade üle.

KonkS § 20 punkti 4 järgi on koondumise osaliseks ettevõtja, kelle üle või kelle osa üle valitsev mõju omandatakse.

Seega on käesoleva koondumise osalisteks AQ Group AB ja LTI Holding Oy.

AQ Group AB on börsiettevõtja, kes on noteeritud Nasdaq Nordic Stockholmi väärtpaberiturul Rootsis. AQ Group AB omab valitsevat mõju Eestis tegutseva äriühingu AQ Lasertool OÜ üle. AQ Lasertool OÜ põhitegevusalaks on tootmisteenus pakkumine, peamiselt lehtmetailist toodete valmistamine auto-, rongi- ning energeetikatööstusettevõtjatele.

AQ Group AB kontserni kuuluvad ettevõtjad on komponentide ja süsteemide tootjad kõrgete nõudmistega tööstusettevõtjatele. Komponentide tootesegment hõlmab mehaanilist

metallitööstlust, lehtmetsa töötlemist, induktiivkomponentide tootmist ja juhtmestike tootmist. Süsteemide tootesegment hõlmab elektrikilpide (elektrijaotusseadmed) tootmist ja elektrisüsteemide tootmist. AQ Group AB kontserni kuuluvatest ettevõtjatest omavad käivet Eestis alljärgnevad äriühingud:

- AQ Magnit AD (tegutseb Bulgaarias, põhitegevusalaks on elektrimootorite, elektrigeneraatorite ja trafode tootmine, käive Eestis tekib elektrimootorite, elektrigeneraatorite ja trafode müügist);
- AQ Elautomatik AB (tegutseb Rootsis, põhitegevusalaks on elektriliste jaotus- ja juhtimisseadmete tootmine, käive Eestis tekib elektriliste jaotus- ja juhtimisseadmete müügist);
- AQ Components Mjällom AB (tegutseb Rootsis, põhitegevusalaks on mehaaniline metallitööstlus, käive Eestis tekib metalltoodete müügist);
- AQ Enclosure Systems AB (tegutseb Rootsis, põhitegevusalaks on mehaaniline metallitööstlus, käive Eestis tekib metalltoodete müügist);
- AQ Plast AB (tegutseb Rootsis, põhitegevusalaks on plasttoodete tootmine, käive Eestis tekib plasttoodete müügist).

LTI Holding Oy on valdusühing. LTI Holding Oy valitseva mõju alla kuulub Soomes registreeritud äriühing Trafotek Oy, mis on Trafotek kontserni emaettevõtjaks. Trafotek kontserni põhitegevuseks on kõrgkvaliteetsete, elektromagneetilisel induksioonil põhinevate transformatorite, filtrite ja reaktorite tootmine ja tootmine. Trafotek kontserni kuuluvad järgmised tütarettevõtjad:

- TRAFOTEK AS tegutseb Eestis, põhitegevusalaks on elektrimootorite, elektrigeneraatorite ja trafode tootmine. TRAFOTEK AS tooteid kasutatakse erinevates tööstusharudes, sh taastuvenergia tootmises, laevanduses, toornafta ja maagaasi tootmises, töötlevas- ja rasketööstuses, kaevandustes jms;
- Trafotek (Suzhou) Co. Ltd tegutseb Hiinas, põhitegevusalaks on elektrimootorite, elektrigeneraatorite ja trafode tootmine, käivet Eestis ei teki;
- Trafotek Power Electronics e Transformadores tegutseb Brasiilias, põhitegevusalaks on elektrimootorite, elektrigeneraatorite ja trafode tootmine, käivet Eestis ei teki;
- Trafotek Corporation tegutseb Ameerika Ühendriikides, põhitegevusalaks on elektrimootorite, elektrigeneraatorite ja trafode tootmine, käivet Eestis ei teki.

3. Õiguslik hinnang

3.1 Koondumise kontrolli kohaldamine

KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollitakse koondumist, kui koondumise osaliste eelnenud majandusaasta käibed Eestis kokku ületavad 6 000 000 eurot ja vähemalt kahe koondumise osalise käibed Eestis ületavad kummalgi 2 000 000 eurot.

Koondumise osaliste 2018. aasta käive Eestis oli kokku üle 6 000 000 euro ja koondumise osaliste Eesti käive eraldi ületas nimetatud perioodil 2 000 000 eurot, mistõttu kuulub nimetatud koondumine KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollimisele.

3.2 Kaubaturud

KonkS § 3 lg 1 kohaselt on kaubaturg hinna, kvaliteedi, tehniliste omaduste, realiseerimis- ja kasutustingimuste ning tarbimis- ja muude omaduste poolest ostja seisukohalt omavahel vahetatavate või asendatavate (edaspidi asendatavate) kaupade käibimise ala, mis hõlmab muu hulgas kogu Eesti territooriumi või selle osa.

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 17.07.2006 määruse nr 69 Koondumise teate esitamise juhendi (edaspidi juhend) § 8 lg 3 punkti 1 kohaselt on horisontaalselt mõjutatud kaubaturuks selline kaubaturg, kus tegutseb vähemalt kaks koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat ja koondumine tekitab vähemalt 15-protsendilise ühise turuosa. Sama paragrahvi lõike 3 punkti 2 kohaselt on vertikaalselt mõjutatud kaubaturuks iga kaubaturg, kus tegutseb üks või mitu koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat, mis eelneb või järgneb kaubaturule, kus tegutseb mõni teine koondumise osaline või temaga samasse kontserni kuuluv ettevõtja, ning kus mõne osalise individuaalne turuosa või osaliste ühine turuosa on vähemalt 25%, olenemata sellest, kas nad on tegelikult müüja ja ostja suhetes või mitte.

Koondumise osalise LTI Holding Oy (omandatava) kontserni kuuluv Eestis tegutsev TRAFOTEK AS tegeleb elektriseadmete tootmisega, sh elektrimootorite, elektrigeneraatorite ja trafode tootmisega.

Koondumise osalise AQ Group AB (omandaja) kontserni kuuluvad kaks tütarettevõtjat, kes omavad käivet Eestis, tegelevad samuti elektriseadmete tootmisega, sh:

- AQ Magnit AD tegeleb elektrimootorite, elektrigeneraatorite ja trafode tootmisega Bulgaarias;
- AQ Elautomatik AB elektriliste jaotus- ja juhtimisseadmete tootmisega Rootsis.

Seega tekib koondumise teate kohaselt koondumise osaliste äritegevuses horisontaalne kattuvus elektrimootorite, elektrigeneraatorite ja trafode tootmisel ja müügil.

Koondumise osaliste hinnangul nende tegevustes vertikaalseid seoseid ei esine.

Koondumise teate esitaja poolt esitatud Eurostati ja Eesti Statistikaameti andmetel oli 2017. aastal Eestis elektrimootorite, elektrigeneraatorite ja trafode tootmise maht rahalises väljenduses 82 478 384 eurot. 2017. aastal oli AQ Group AB kogu kontsernil vastav käive Eestis 4 890 245 (osakaal 5,9%) ja LTI Holding Oy kontsernil 5 425 524 eurot (osakaal 6,5%). Seega kujuneb koondumise osaliste ühiseks osakaaluks elektrimootorite, -generaatorite ja trafode tootmisel Eestis ligikaudu 12,4%.

Kuivõrd käesoleva koondumise puhul ei teki horisontaalselt ega vertikaalselt mõjutatud kaubaturge juhendi tähenduses ning koondumine ei mõjuta oluliselt konkurentsiolukorda ühelgi kaubaturul, ei ole kaubaturgude täpne piiritlemine antud koondumise puhul vajalik.

Konkurentsiamet võtab koondumisele hinnangu andmisel arvesse koondumise teate esitaja esitatud andmed kaubaturu kitsa tootesehmendi (elektrimootorite, elektrigeneraatorite ja trafode tootmine) kogumahu ja koondumise osaliste turuosade kohta Eestis, analüüsivõime turgu ning võimalikku geograafilist ulatust laiemat. Samas võivad laiemat kaubaturu piiritlemise juures koondumise osaliste turuosad olla veelgi väiksemad.

3.3 Hinnang koondumisele

KonkS § 22 lg 3 kohaselt keelab Konkurentsiamet koondumise, kui see oluliselt kahjustab konkurentsi kaubaturul, eelkõige turgu valitseva seisundi tekkimise või tugevnemise kaudu.

KonkS § 13 lg 1 järgi omab turgu valitsevat seisundit ettevõtja või mitu samal kaubaturul tegutsevat ettevõtjat, kelle positsioon võimaldab tal/neil sellel kaubaturul tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest. Turgu valitseva seisundi olemasolu eeldatakse, kui ettevõtjale või mitmele samal kaubaturul tegutsevale ettevõtjale kuulub kaubaturul vähemalt 40 protsenti käibest.

Koondumise osaliste ja nendega samasse kontserni kuuluvate ettevõtjate osakaal elektrimootorite, elektrigeneraatorite ja trafode tootmisel ja müügil Eestis jääb alla 15%.

Koondumise teate esitaja hinnangul tegelevad elektrimootorite, elektrigeneraatorite ja trafode tootmise ja müügiga väga paljud ettevõtjad ning turg on äärmiselt konkurentsitihe. Kaubaturul tegutsevad nii suured rahvusvahelised tootjad (nt ABB Group, Siemens AG, Danfoss Group) kui ka mitmed kindlatele kaupadele ja kliendigruppidele spetsialiseerunud tootjad.

Eeltoodule tuginedes on Konkurentsiamet seisukohal, et käesoleva koondumise tulemusena ei muutu kaubaturu struktuur sellisel viisil, mis kahjustaks oluliselt konkurentsi. Samuti ei tekita ega tugevda käesolev koondumine turgu valitsevat seisundit KonkS § 13 lg 1 tähenduses. Seega ei esine käesoleva koondumise puhul KonkS § 22 lg 3 nimetatud asjaolusid, mis tingiksid koondumise keelamise.

Lähtudes eeltoodust ja juhindudes KonkS § 27 lg 1 p 1 otsustab Konkurentsiamet

anda loa AQ Group AB ja LTI Holding Oy koondumisele.

Otsuse peale võib esitada vaide Konkurentsiameti peadirektorile haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul, arvates käesoleva otsuse teatavastegemisest.

KonkS § 27 lg 6¹ kohaselt peavad koondumise osalised koondumise jõustama kuue kuu jooksul koondumiseks loa andmise otsuse kehtima hakkamisest arvates. Konkurentsiamet võib koondumise osalise põhjendatud taotluse alusel seda tähtaega ühe korra pikendada kuni ühe aastani.

/allkirjastatud digitaalselt/

Kristel Rõõmusaar
Konkurentsitenistuse juhataja – peadirektori asetäitja

*Konkurentsiameti 24.05.2019 otsuse nr 5-5/2019-022 ärakiri
on samane originaaliga.*

/Külliki Lugenberg/ 27.05.2019